
Előfizetési ár:
Egy évre 12 kor.
Fél évre 6 kor.
Negyed évre 3 kor
Egyes szám 24 fill

HONTI LAPOK

Nyitvány sora 40 fill
Hivatalos
és magánhirdetések
árszabás szerint.
Többszöri hirdetés-
nél árengedmény.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
— I P O L Y S Á G O N . —

Felelős szerkesztő:
H A L Á S Z F E R E N C .

Megjelen
szombaton reggel.

SZABADTANÍTÁS.

Ipolyság, augusztus 26.

Magyarország legutóbbi népszámlálásának adatai nagyjából már ismeretesek. Ezen adatok szerint hazánkban még mindig 35 százalékra rugkeres számban az analfabéták száma. Ez nagyon nagy szám, ha összehasonlítjuk azzal, hogy a gazdag Dániában körülbelül 5 százalék és a szegény, kereskedelmileg hazánkban fejlettebb Svédországban mindössze 3 százalék az analfabéta.

Mikor ezt az adatot szomorúan bár, de tudomásul vesszük, ugyanakkor jól esik az a tudat, hogy Magyarország vallás és közoktatásügyi miniszteriuma nemcsak a vallási, hanem a közoktatásügyi kérdésekkel is foglalkozik. Eddig ezt nem nagyon tapasztaltuk s annál nagyobb örömmel fogadjuk elvben a miniszternek a szabadoktatás országos szervezéséről szóló rendeletét. Azért mondjuk, hogy elvben, mert tulajdonképpen csak a rendezés tényét fogadjuk el teljesen a formát nem.

Nem is hisszük, hogy végleges lenne ez a forma. A rendelet az államhatalmat igen erősen előtérbe tolja, a bü-

rokráciát igen erősen felhasználja és itt van a legnagyobb tévedése. A szabadoktatás — hiszen a neve is mutatja — bizonyos mértékű felügyeletet, támogatást, rendszert eltűr, de bürokráciát, vagy a bürokráciával egyenlően szorító és szoros államhatalmi központi rendszert és szervet nem. A szabadoktatásnak szabadnak kell lennie. A szabadoktatásnak tekintettel kell lennie a vidékre, a megyére, a lakosság eloszlására, a nép műveltségében, tananyagát bizonyos tradíciók szerint korlátozni és bizonyos érdekek szerint esetleg kiterjeszteni kell. Szabadnak, változónak és mozgékonyak kell lenni a szabadoktatásnak. A rendelet azonban bizonyos „egységes szempontokat” hangoztat. Egységes szempontokat, amelyeket a főszolgabíró és egyéb közigazgatási tisztviselő tartának szem előtt az iskolákra gyakorolt felügyelet során.

Azt vagyunk bátrak kérdezni, hogy mennyiben lehet egységes szempontot alkalmazni az esetleg Brassóban a művelt és intelligens szászoknak felállítandó szabadiskolánál és a nagyalföldi magyar parasztnak felállítandó iskolánál. Mi lehet itt az egységes szempont? A tananyagának, az előadási módnak, az előadások beosz-

tásának, sőt esetleg a tannyelvnek is egészen másnak kell lennie. A szabad oktatást államosítani nem lehet, mert elveszti azt, ami benne a legfontosabb a szabadságát és a frissességét.

Mondtuk már, hogy nem támadni akarjuk a rendeletet, mert az, amit céloz üdvös eszközök, amelyekkel el akarja érni a célt, azok nem helyesek.

Különbözn pedig, mi tudnánk egy sokkal fontosabb közoktatásügyi intézkedést, amit meg lehetne, meg kellene tenni

Cikkünk elején a magyarországi analfabetizmus állásáról közöltünk egy néhány adatot. Ezeket az adatokat javítani, olyan cél, amelynél az állam segítsége sokkal hasznosabb és sokkal szükségesebb volna. Ma még Magyarországon számtalan egytanítós népiskola van, ahol régi és rossz padokban, piszkos tintatartók előtt, elavult taneszközökről tanulják a gyerekek azt a keveset, amit tanulnak.

De elismerjük a jogosságát annak is, hogy a felnőttek oktatásával is kell törődni. Hogyne kellene törődni. De miért használja fel az állam a talán rendelkezésére álló pénzt a szabadoktatás segélyezésére, mikor sokkal szükségesebb volna a szabadoktatás legelemibb tanfolyamokat felállítani.

Sokat tettem. . .

Sokat tettem, ami vétek.
Légy türelemmel Uram,
Én mindent visszatértek :
A könnyet,
Mit szemed rédm ejtett,
A cseppet,
Mely véredből kiserkedt,
A bánatot,
Mit hiütlenségem adott
Uram mindent visszaadok.

Ha felcsendülnek a nászdalok
S kopogtat a fekete éjjel . . .
A sok kínt,
Amit én viseltem
A keresztet,
Amit megöleltem,
A megvetést,
Amit érted nyertem
Mindazt, ami csak ért,
A könnyért, a vérért, a bánatért,
Ha elhagyatva meghalok —
Uram, mindent visszaadok.

Porubszky Géza.

Sisa Pista.

(A híres honti futó betyár saját elbeszélése és egyéb adatok nyomán)

Irta: **Sipéki Miklós.**

XXII.

Két évi vizsgálat után végre a balassagyarmati kir. törvényszék megtartotta a tárgyalást. Oriási érdeklődés mellett folyt az le, midőn a publikumot nem tudták a tárgyaló teremben elhelyezni. Az újságírók külön emelvényen nyertek helyet.

Harmos Gábor védőügyvéd gyönyörű munkát végzett védenek érdekében, azonban eredménytelenül, mert a bíróság Sisa Pista kétél általi halálva ítélte. A publikum az ítélet hallatára nyílt zajongásba tört, miért is annak nagy részét eltávolítani kellett. Sisa Pista nyugodtan fogadta az ítéletet és csak ügyvédje nagy rábeszélésre felebbezte azt meg. A hölgy közönség virágot dobált le a karzatról Sisa Pistának.

A fővárosi lapok hasáboakat irtak a tárgyalás lefolyásáról, melyet általános érdeklődés kísért. A terjedelmes ügyészi vádirat gyilkossággal vádolja Sisa Pistát, mely büntényt azonban ugy a felsőbb fórumok, mint pedig később a végtárgyaláson a balassagyarmati kir. törvényszék szándékos emberölésnek minősít. A királyi ítélőtábla ugyanazért megváltoztatván az elsőfoku ítéletet Sisa Pista 20-évi közmunka és hetenként kétszer börtönnel súlyosított börtönrre iteli. A kuria a bört. büntetést elejti.

A balassagyarmati királyi törvényszék 2164/1875. B. szám alatti ítéletével még a következőket ítélte el Sisa bandájából :

1. Szabó Hagymás János 10 évi közmunka és hetenként kétszer börtönnel súlyosított börtön.
2. Kis Csóka József 5 évi közmunka s hetenként kétszer börtönnel súlyosított börtön.
3. Tözsér István 3 évi közmunka s hetenként kétszer börtönnel súlyosított börtön.
4. Tóth Czopag István és 5. Szabó Mihály Linka a két évi vizsgálati fogságának betudása mellett szabadon bocsátatik.
6. ifj. Balogh Mihály 3 havi közmunka s hetenként kétszer börtönnel súlyosított börtön.
7. Dudás István hugyos, 2 évi börtön, azonmód az összes elítéltek sujtatnak a hetenként kétszeri börtönnel.
8. Dudás Istvánné szül. Liszka Zsuzsanna.
9. Raesó Antal és 10. Zsély Fazekas István a két évi vizsgálati fogság betudásával felmentetik.
11. Dudás Mihály ragyás, három havi börtön.
12. Mikula István 3 havi börtön.
13. Oravecz Drogán János — ki a pandurokat nyomra vezette és kinek Sisa Pista a karjába lött — egy évi börtön.
14. Takács István Csabog, 3 havi börtön.
15. Bagyinszky Urbán.
16. Hamaridesz János.
17. Huszár Mihály.
18. Kekés János muzslai földbirtokos.
19. özv. Szilágyi Gáspárné szül. Hoffmann Anna.
20. Balga István.
21. Csár Pál.
22. Leopold Jakab földbirtokos és haszonbérlet.
22. ifj. Mező Csuhá.
23. Berta Mihály.
24. Ferencz Rezső Gergely.
25. Turi Druék Miklós.
26. Kovács Bagi Antal.
27. Tóth György.
28. Tarsányi Jakab.
29. Jeszenszky Sándor.
30. Hárás József.
31. Majoros Adám.
32. Molnár

Amíg az analfabétizmus meggátlására illetve annak csökkentésére szükséges összes eszközöket a kormány nem állította munkába, amíg ezek nem működnek a műveltség legelemibb részének terjesztésében, addig a felsőbb szabadoktatás rendszeresítése, különösen azon a bürokratikus módon, amelyen a mostani rendelet kívánja, nem célirányos.

Különösen nem célirányos és nem hasznos a mai helyzetben, amikor minden intézkedés hátsó okait kezdik kutatni s amikor e rendelet kapcsán is felhangzókat már olyan hangok, amelyek e rendelet mögött a liberális, szocialista és radikális szabadiskolák megrendszabályozásának tervét látták. Mi nem hisszük, hogy ez a cél tényleg létezne, de nem tartjuk helyesnek, hogy egy jószándéku, de még minden esetre korai rendelettel újra felkeltsék a szenvedélyeket.

Ev. tót belmissió Bakabányán.

Bakabánya, augusztus 20.

Az ág. ev. felekezet „felvidéki papjainak egy része“ f. hó 16-án s 17-én Bakabányát tisztelte meg látogatásával; itt gyűléseztek, szónokoltak, banketteztek tótul két napig vagy ötvenen. Az ág. ev. felekezeti iskolában állítólag tisztán felekezeti ügyeket tárgyaltak, másnap a templomban Fajnor Dusan szónokolt s Csobrda Vladimir felolvasást tartott a gyermeknevelésről. A banketten Bujna Márton bakabányai lelkészt ünnepelték, a miért nemzetiségi iskoláját át nem adta az államnak. Hogy ezen kívül mi történt, arról biztos értesülésünk nincs. Az említettek kivül még a következő résztvevők nevét sikerült megtudnunk: Konczek, Bodnár, Szekerka, Lehotzky, Darmek, Bujnák, Ilanicz, Kollár, Suhajik és Krpelec.

Érdekes, hogy az egyesületről, vagy társaságról még az ág. ev. lelkészek s egyház-felügyelők sem tudnak kellő felvilágosítással

szolgálni. Egyesek szerint ez nem más, mint a Fmkéhez hasonló Ftke — felv. tót köz-művelődési egyesület, melynek egy ilyen vándor gyűlését egy helyen már megakadályozták. Tény, hogy az egész vonalon a *tárgyalási s társalgási* (tisztán papok közt is) *nyelv feltűnően s kizárólag tót volt*. Tény, hogy a helybeli nemzetiségiek valóságos ünnepet ültek, (különbet, mint Sz. Istvánkor) viszont az ág. ev. bakabányai lakosság hazafias része távortartotta magát, úgy szintén a báti, bagonyai s lévai lelkészek, akiknek vallásos érzése, hazafisága is ismeretes, mint legközelebbi szomszédok.

Ha az egyesület tisztán egyházi — papi, — miért nem magyar? Ha pedig tót, miért nincs külön magyar missio egyesület? Miért nem minden tót egyházközösség papja tartozik oda? Ki az egyesület elnöke, titkárja? Ha tisztán egyházi célja van, miért nem hivatalos, miért nincs ott a főesperes, vagy annak megbízottja? Kihez terjesztik fel a jegyzőkönyvet, ha illet készítenek s mely nyelven? Helyes dolog-e, hogy *Magyarországon főiskolát végzett s kongruát élvező papok egyesülete tanácskozásaiból s társalgásából teljesen kizárja a magyar nyelvet*? Van-e az egy-letnek alapszabálya s ki hagyta jóvá? Milyen viszonyban van ezen egylet a rendes, hivatalos papi egyletekkel? Van-e az egészbe beleszólása Händel főesperes s Ivánka István felügyelő uraknak s mennyiben? Az ő hazafiságuk kétségen felül áll s utóbbi a minapi székfoglalója alkalmából határozott s erős kijelentést tett a felekezete kebelében graszáló tulzó nemzetiségi papok és tanítók ellen. (De sok seprő kellene hozzá!)

Nemzeti érdekből, a kételyek eloszlatása végett s a kedélyek megnyugtatására kérjük Ivánka István és Händel Vilmos urakat, derítsenek teljes tényt arra a maga nemében hazánkban pártatlanul álló papi egyesület eredetére, közelebbi, távolabbi céljaira, létjogosultságára; világossítsák fel a közönséget, hogy az egyesület tagjai mily irányu nemzeti működést fejtenek ki s munkálkodásuknak mi az eredménye?

Meg vagyunk róla győződve, hogy a felvilágosító sorok tejesek és határozottak lesznek.

Petráék Ágoston.

Módunkban van, hogy a fenti cikkben kért felvilágosítást azonnal megadhasuk. Laszkáry Gyula kerületi felügyelőnek

valamint Ivánka István esperességi felügyelőnek tudomására jutott, hogy 1911. évi augusztus 16-án Bakabányán egy országos evangélikus „tót belmissiói gyűlést akarnak tartani.“

Ez a hír a nagybonti esperesség vezetősége és hazafias tagjai sorában nagy nyugtalanságot és megbotránkozást váltott ki, úgy, hogy Laszkáry Gyula kerületi felügyelő a *gyűlést közhatóságilag készült betiltani*. De miután ez idejében levelezésbeli tévedések következtében meg nem történhetett ez ügyet a kerületi gyűlésen készülni elbiráltatni.

Ivánka István esperességi felügyelő azonban még sem akarta a dolgot szólni, küln hagyni és Bujna Márton bakabányai ev. lelkészt levélben igazolásra hívta fel, illetőleg a levélben egy ilyen gyűlés megtartása ellen a maga részéről tiltakozott. Ezt a levelet középülésre, ime egész terjedelmében közöljük:

Nagytiszteletű

Bujna Márton ág. hitv. ev. lelkész Urnak!
Bakabányán.

Ugy a kerületi felügyelő ur Öméltósága, mint magam is nagy megütközéssel értesültünk róla, hogy augusztus 16-ára egy tót nemzetiségi színezetű papi gyűlés van Bakabányára összehívva. Ahol oly *notórius nemzetiségi rajongók is szerepelni fognak, a kik közül egyik a kerületi gyűlésen is kijelentette, hogy inkább nyelvet harappa le, mintsem magyarul beszéljen*.

Más államban az ilyen nyilvánvalóan hazafiatlan, nemzetellenes nyilatkozat és magatartás nem maradna megtorolatlanul, s az ilyen papra egy pillanattal se bíznák a honpolgárok lelki életének gondozását.

Az ilyen elemek összeseregése tehát méltán gyanút kelt a gyűlés célját illetőleg. De már maga a gyűlés összehívása is törvénytelen, mert az állam csakis az egyházi alkotmányunk alapján alakult szervezetünk gyülekezési szabadságát biztosítja s külön tót egyházakat s tót papságot nem ismer. De mi magunk sem tűrhetjük, hogy autonomiánk bástyái ilyen hazafiatlan, államellenes törekvéseknek szolgáljanak menedékhelyül.

Én tehát, mint ez egyházmegye ezidőszent felügyelője, e gyűlés megtartása ellen a leghatározottabban tiltakozom s amennyi-

Csatár István. 33. Tözsér Bódi. 34. Tamás István. 35. Palicza Antal. 36. Dancsok József. 37. Pécsi József. 38. Csesznak János. 39. Öreg Mező- Csuhá István tényálladék hiányában felmentette. 40. Zábosky János időközben elhalt. 41. Blumenthal-Kajla Lajos mint az ítélet mondja — időközben meghaltnak jelezte, halotti bizonyítványának beterjesztésére a kir. ügyészség elutasított. 42. Virinszky Károlynak sikerült az igazsághozás elől megszökni. 43. Barna József a vizsgálati fogság betudása mellett szabadon bocsátott. 44. Báta József 2 havi börtön. 45. Szalai Mihály 1 börtön. 46. Szajlai Mihályné Csomortányi Borbála 6 havi börtön. 47. Csár Pál 6 havi börtön és 48. Turi Csátara Mihály háromnegyed évi börtön büntetésre ítéltettek. Ezen kívül az ítélték börtönbüntetése közmunkával és hetenként kétszeri böjttel is sújtattak.

A vádlottakat három ügyvéd védte: Harmos Gábor, Benkó Sisa Istvánt, Okolicsányi Pál, Szabó-Hagymás Jánost és Bodnár István hat más vádlottal védett.

Nem lesz érdekeltelen Harmos Gábor védőügyvédnek a másodfoku ítélet ellen beadott fellebbezését közölni, melyett szöszereint, az alábbiakban közölünk:

Tekintetes kir. Törvényszék!

Benko Sisa István és társai bűnügyében f. évi október hó 28-án 2164. 875. sz. alatt hozott s kihirdetett ítélet ellen első rendű vádlott által bejelentett fellebbezését következőkben

Indokolom.

Köszönetet mondva a tekintetes kir. törvényszéknek azon, élesebb felfogással megéjtett minősítéseért, melylyel a tekintetes

kir. ügyész ur által laicus módon gyilkosság és gyilkossági kísérletnek minősíteni kívánt bűntényeket emberölésnek és súlyos testi sértésnek kvalifikálta, — amint-hogy másnak csak a büntetőjogi elvek teljes ignorálásával minősíthette volna, — kénytelen vagyok mégis tévesnek nyilvánítani a kifejezést, melylyel az emberölést „szándékos emberölés“ címmel illette; mert „szándékos emberölés“ nem létezik, legalább a tudomány és az újabb törvényhozások e minősítést nem használják s azt az újabb törvényszéki gyakorlat sem ismeri, legfőkébb kézi könyvekben fordul elő e kifejezés a szorosabb értelemben vett emberölés könyebb megértése tekintetéből. A tekintetes kir. törvényszék ítéletében maga is indokoltan kiemeli, hogy az érintett bűntényről az előre elhatározott, megfontolt szándék távolról sincs beigazolvva s az nem is vélelmezhető, s így a szándékos kifejezés alatt ezt nem is kívánhatja érteni, az emberölés fogalma pedig az indulatos felgerjedésben keletkezett szándékot ugyanis magában foglalván, annak körülírása fölösleges, sőt amennyiben itt az emberölést látszik minősíteni, teljesen indokolatlan is.

A tekintetes kir. törvényszék 12 rendbeli rablásban találta elsőrendű vádlottat bűnösnek, holott az ilyennek minősített esetek közül. — mint védbeszédemben bővebben kifejtettem, — egyetlen egy sem felel meg teljesen a rablás fogalmának, mert ennek fogalmához megkívántató legfőbb kellék, a személy elleni erőszak, egyetlen egy esetről sincs igazolva, mert „a félelmes fegyveres megjelenés“, mint az ítélet mondja, — a személy elleni erő-

szak használatát nem bizonyítja. Fegyvert vádlott sehol eszközül nem használta, de még veszélyes fenyegetésekkel sem élt, az pedig, hogy zsarolásait fegyverrel vállán hajtotta végre rablást nem minősít, legfeljebb minősített, veszélyes vagy u. n. fegyveres tolvajlást. A személy elleni erőszak a vallomások összevetése folytán is, még csak nem is vélelmezhető, hisz arra legtöbb esetben szükségem sem volt, mert önként teljesítették kívánságát, s hol annak igénybevételére szükség mutatkozott, egyszerűen tovább illant, mint midőn a pandurok löveledésének nesztét vette, mint midőn Herez Sámuel szolgálója lármát ütött. — E bűntényeket tehát a közbeszédben használni szokott kifejezéssel lehet talán rablásnak minősíteni, de a büntetőjogi elméletekből kiindulva semmi esetre.

A tekintetes kir. törvényszék nem méltatta kellő figyelemre védbeszédemben előadott enyhítő körülmények legtöbbjét, amelyek pedig nyomós indokokat szolgáltatnak az ítéletnél, azért is nem akarván azokat ;itt ismételni, védbeszédem egy nyomatott példányát A alatt bátor vagyok ide mellékelni, amelyből a tekintetes kir. tábla az ítélet többi pontjaira nézve is találandó megdöntő érveket s bizonyítékokat.

A tekintetes kir. törvényszék ítéletben súlyosító vádul hozza fel, hogy első rendű vádlott a barnai molnárt, „mert többet nem talált“ egyetlen forintjától is megfosztotta, holott a tárgyalás folyama alatt kiderült, hogy vádlott a molárnak egyetlen forintját önként rögtön visszaadta, mit én enyhítő és nem súlyosító körülménynek kérek vétetni.

ben mégis megtartatnék, kénytelen leszek Nagytiszteletű urat az esberességi elnökség által igazolásra felhívni, *esetleg vád alá helyezni.*

Mert szerintem egyik egyházközség sem engedheti meg magának, hogy egyházi többsége megkerülésével ily országos gyűléseket rendezzen, mert még ha pusztán vallási természetű lenne is az; annál kevésbé, mikor annak általános magyar nemzeti szempontból nagyon is kifogásolható tendenciája annyira nyilvánvaló.

Higye meg a Nagytiszteletű ur, hogy nem valami ideges ellenszenv. nem kicsinyes önző nemzeti érzés késztet a fellépésre. De meg vagyok róla győződve, hogy a nemzetiségi honpolgárok érdeke is azt követeli, hogy mindent elhárítsunk, ami egy egységes nemzeti érzés kialakulásának útjába állhatna.

Feltétlen szükségünk van egy államnyelvre, s hogy ez csak a magyar lehet, józanul nem tagadhatják. Szükségünk a legalább így való egybeolvadásra mert csakis így és ez által lehetünk szellemben, érzésben egyek, s állam-erősek.

S ezek után felkérem Nagytiszteletűségedet, nyugtasson meg az iránt, hogy ezen-
tul ne a közös nagy nemzeti érdek tagadói és támadói, de annak támogatói és becsületes munkásai sorába számíthassam.

Maradtam hivatalos tisztelettel:

Ivánka István
egyházmegyei felügyelő.

Bujna Márton lelkész amint illetékes helyről értesülünk a felügyelő felhívását a kellő tisztelettel fogadta. Ő kijelentte, hogy ha előbb kapja meg a felszólítást igyekezett volna a gyűlés megtartását megakadályozni de ez most időbeli lehetetlenség.

Más tekintetben pedig biztosította a felügyelőt, hogy a gyűlések kizárólag az evangélikus hitélet fejlesztése céljából szoktak tartatni (s már számtalanszor tartattak más egyházakban is) ezen magyar előadások is szoktak lenni, sőt meg is hívta a tiltakozó esperességi felügyelőt is és felkérte egy vallásos tárgyú magyar előadás tartására.

E kései meghívást a felügyelő természetesen el nem fogadta, de a hosszú levélben adott felvilágosítást a gyűlésen résztvevők hazafisága tekintetében tett nyílt atkozatai után tudomásul kellett venni.

Az egyes részletekre, miután esatolt véd-beszédemben mindezekre kiterjedőleg értekeztem ez uttal nem kívánok reflectálni, de kénytelen vagyok a kiszabott büntetés ellenében a tekintetes kir. tábla figyelmét kegyességét kikérni, miután az az elkövetett büntettekkel arányban nem áll s inkább lehet azon körülményből kifolytnak magyarázni, hogy azon indokolatlan s inkább a közrendészet hiányos és primitív voltának tudatából, mint vádolt elvetemültségének ismeretéből származott, s a nagyított hírek által keltett általános félelem a tekintetes törvényszék tagjaira és befolyással való, mondom inkább lehet e körülményből kifolytnak tekinteni, mint hogy ez az elkövetett büntények nagyságához s az igazság eszméjének követelményéhez méretett, — azért reméllem, hogy a tekintetes kir. tábla, ezen helyi körülménytől menten, szigorú tárgyilagossággal fogja a kiszabott büntetést kellő mértékére leszállítani, sem a társadalom érdeke sem az igazság eszméje nem követeli, hogy a bűnös nagyobb büntetést kapjan, mint amit tetteivel kiérdemelt.

Ezek után alázattal kérve, a tekintetes kir. törvényszéknek minősítését az emberölésre nézve a fenébbi értelemben precíz-rozni, a rablás vádjá alól vádlottat alanyi tényálladék hiányából is felmenteni, s a büntetés kiszabását, az ekként megteendő minősítések alapján, az enyhítő körülmények számbavétele mellett, az igazság kö-

A hétről.

— augusztus 25

Hadgyakorlatok a megyében.

A m. kir. pozsonyi IV. honvéd kerület csapatainak ez évi őszi fegyvergyakorlati nagyrészt Hontmegye területén fognak lezajlani.

A beszercebányai 16. honvéd gy. ezred ezredgyakorlatait f. hó 23-tól 30-ig Ipolyságon tartja.

A nyitrai honvéd gy. ezred ezen idő alatt Szanton és Hévmagyarádon gyakorol.

A 16. ezrednek e hó 28-án lesz a harcserű lövészet főgyakorlata éles tölténnyel az Ipolyságon délre fekvő hegyek között.

A 14. ezred Nádas mellett tartja a lövészetet.

31-től szeptember 2-ig a két ezred között dandár gyakorlatok tartatnak Lontó és Ipolyság között, mely gyakorlatokhoz a cs. és kir. 5. huszár ezred 4. százada és a 13. ágyu ezred 2. osztálya f. hó 28-án érkeznek be és pedig fél század huszár és 1 ágyu üteg Ipolyságra, ugyanannyi Magyaradra.

A dandár parancsnok Lontón lesz.

Szeptember 3-án a dandár Esztergomnál átkel a Dunán és részt vesz a cs. és kir. 5. hadtest zárógyakorlatain, melyek Esztergomtől délre szeptember 4. és 5. napjain zajlanak le.

Innen a 37. honvéd hadosztály, mely a pozsonyi 13. a trencsényi 15. valamint a nyitrai 14. és a beszercebányai 16. honvéd gy. ezredéből, a cs. és kir. 5. huszár ezred 4. és 6. századából, végül a 13. ágyu ezredből és az 5. tarack ezred 1. osztályából fog állani, ismét a megye területére jön és Szalka Ipolyság között hadosztály gyakorlatokat tart.

Szeptember 12—15 ig a budapesti I. honvéd kerület csapataiból alakult 40. gyalog hadosztály és a fent említett 37. gyalog hadosztály között hadtest gyakorlatok lesznek a Vác, Hatvan és Balassagyarmat közötti terepen.

Szeptember 15-én lefúvás, azután a csapatok részint gyalog menetekben, részint vasuton állomás helyeikre vonulnak.

A tartalékosok szeptember hó 19 én szerelnek le.

vetelménye szerint lehető minimumra szállítani.

Teljes tisztelettel

Harmos Gábor

ügyvéd, mint Benko Sisa István választott védője

A huszévi fegyházbüntetést azután Illován kitöltötte és hátralévő napjait, mint becsületes vadór töltötte el. Kiszabadulása után Zubovich Fedor alkalmazta. Innél került Nagyorosziba Gróf Berchtoldékhoz, végül teljesedett a leghőbb kívánsága és elkerült az ő szeretett Nagyságos urához, bernecei Szokolji Alajoshoz, ki vele a legemberiségesebben bánt. Itt halt meg mult esztendőben.

Halálos ágyán is mindég a jószívű urnőről bernecei Szokolji Alajosné szül. Gróf Berthold Charlotte és jó uráról beszélt.

Midőn már alig volt benne élet, a legkedvesebb betyárkorebeli fokosát — melyet elfogatása előtt átadott Kis Csóka Józsefnek — selyempapírba göngyölve küldötte el a jó urának, azon üzenettel: Nagyságos Uram! En szegény vagyok, hálámat úgy akarom leróni a velem tanusított sok jóért — elküldöm a legkedvesebb fokosomat. Fogadja szívesen a leghőbb István.

Meghalt, I Jó gazdája fényesen eltemetteté, czigányzene hangjai mellett, a midőn az utolsó kívánsága szerint eljártzották koporsójánál a kiválasztott nótáját:

Szomorú fűz, hervadt lombja,

Ráhajlik a sirhalmomra . . .

(Vége.)

— Lapunk szerkesztője 5 heti feketehegyi üdülésétől hazaérkezett és lapunk vezetését a mai számmal átvette.

— A király születésnapja. E hó 18-án A király 81-ik születésnapja alkalmából a helybeli rk. templomban ünnepi istentiszteletet tartott Schreiber Aladár esperes, plébános nagy segédlettel, melyen a vármegye, az állami a hatóságok, hivatalok és testületek vettek részt. — A középületeket fellobogózták. — A misén részt vett az itt gyakorlatozó 16-ik honvédgyalogezered egy százada is.

— A főegyházmegye köréből A főegyházmegyei hatóság Borbás Sándor nagymarosi káplánt budapesti hitoktatóvá, Jánotta Nándor újmisést nagymarosi, Bartos Istvánt pedig ipolyszalkalosi káplánná nevezte ki.

— Szent István napja. E hó 20-án volt Szent István, Magyarország legelső felkent királyának napja, kit mély vallásosságáért a „szent” jelzővel tisztelt meg a vallásos kegyelet, és kinek napját a törvényhozás nemzeti ünneppé kanonizálta. Ezt a nemzeti ünnepet városunk is megülte. A r. kat. plébániatemplomban Schreiber Aladár esp. plébános ünnepi istentiszteletet tartott, melyen az összes hatóságok képviselve voltak. Az ünnep külsőségeit a középületek nemzeti zászlódsze jelezte.

— Honti úr a bécsi Teréziánumban. A király a bécsi Teréziánumban üresedésben levő báttaszeki Mária Terézia-főle egész alapítványi helyet Szokolji Lulunak, Szokolji Alajos hontvármegyei levéltáros fiának adományozta.

— A miniszter köszönete. A m. kir. vallás és közoktatásügyi miniszter Kohn Márk dr. ipolysági járásorvos tb. főorvoshoz a következő köszönőiratot intézte:

Örömmel értesültem, hogy Tekintetességéd és neje az ipolysági státuskvó izr. hitközség által fenntartott elemi iskola javára 1000 kor. tőkével alapítványt tenni szívesek voltak. — Fogadja és támogatja Tekintetességéd ezen, a tanügy érdekét előmozdító áldozatkészségéért őszinte köszönetemet.

Budapest, 1911. augusztus hó 9-én.

A miniszter helyett:
Balogh Jenő dr. s. k.
államtitkár.

— Az igazságügy köréből A király Domba Zoltán vámosmikolai kir. járásbírósi albirót jelenlegi állomáshelyén járásbíróvá nevezte ki.

— Országos teniszverseny. A Honti Sport Klub e hó 27, 28-iki országos lawn-tenisz versenye, melyet a klub az idén már kilencedszer rendez, az eddigi nevezések után itélve, nagyszabásúnak ígérkezik. A főváros legjobb játékosain kívül nagyszámban neveztek a vidéki egyletek u. m. a Beszercebányai Sport Klub, Pozsonyi Torna Egylet, Ungvári Atlétikai Klub, stb. legjobb játékosai. Különösen érdekesek lesznek a Hontvármegye és Felsőmagyarország férfi és női egyes bajnokságaiért folyó küzdelmek, melyeknek döntő mérkőzése valószínűleg hétfőn, 28-án, d. u. 4 és 6 óra között fognak lefolyni. A versenyre Wilczek Frigyesné grófné, Szokolji Alajosné, Wilczek Frigyes gróf főispán, Szokolji Alajos, Laky Károly, Kazy Péter tiszteletdíjakat ajánlottak fel, ezenkívül a M. O. L. Sz. Felső Magyarország bajnokságára ezüst serleget küldött. A Klub a vendégek tiszteletére vasárnap este társas vacsorát és tuncmulatságot rendez. A versenyek naponta d. e. 9—11-ig, d. u. 3—6-ig tartanak, melyeket a H. S. K. tagjai ingyen, nem tagok egyszeri belépésre érvényes 1 k-ás, ill. a versenyek egész tartamára érvényes 2 k-ás személyjegy váltása mellett nézhetnek meg.

— **Leghajó megyénkben.** Kiskereskény határa felett mult szerdán egy katonai léghajót láttak, a melyben két katonatiszt ült. A légi utasok egy nyílt területen leakartak szállani, mivel azonban a mezőn dolgozó nép nem mert a léghajóhoz közelíteni, a tiszték tovább folytatták utjukat.

— **Iskolai beiratások.** Az ipolysági római kath. elemi népiskolában az 1911. 1912. tanévre e hó 30 és 31-én naponként d. e. órától 12-ig és du. 2 órától 5-ig lehet beiratkozni. Beiratáskor 50 fillér fizetendő. Azon szülő ki tanköteles gyermekeit szept 1-ig be nem iratja, minden tanköteles után a beiratáskor, ezen határidő elmulasztásáért 20 fill. büntetés pénzt tartozik fizetni, mely összeg a szegény gyermekek felruházására lesz fordítva s ezenkívül a gyermekek, mint igazolatlanul mulasztók tekintetnek. Az előadások szeptember hó 1-én kezdődnek; e napon reggel egy negyed 8 órakor Veni Szankte.

— Az ipolysági áll. polgári leányiskolában mint azt az igazgatóság velünk közli f. é. szeptember 1-én kezdődnek a beiratások; tartanak 2—4. és 5-én.

— **A tanügyi köréből** A vallás- és közoktatásügyi miniszter *Vinkovich* Vince drégegelypalánki és *Veszlek* Ferenc vámosmikolai rk. elemi iskolai tanítókat e hó végével nyugdíjazta.

— **Az adófelszámolási bizottság.** A III. oszt. keresetadó elleni felszámolások tárgyában határozó bizottság e hó 21-én kezdte meg működését Totovits Kálmán tb. vm. főjegyző elnöklése mellett. A bizottság tagjai Schreiber Aladár, Heffter Richárd, Oszvald Károly és Timkó Pál. A pénzügyi hatóságot Zsabkay István dr. kir. pénzügyi titkár képviseli.

— **Eljegyzés.** *Kopasz* Ármán, az ipolysági izr. elemi iskola tanítója e hó 20-án eljegyezte *Lázár* Bertát Trencsénben.

— **A F. M. K. E. ülése.** A F. M. K. E. központi igazgató választmánya Budapesten e hó 30-án délután 4 órakor, az Országos Közművelődési Tanács hivatalos helyiségeiben (IV. ker. Ferenciek-tere 3. sz. II. emelet) értekezletet tart, hogy a F. M. K. E. megválasztandó elnökének személyére nézve megállapodjék.

— **A munkáspénztárból.** Az ipolysági kerületi munkásbiztosító pénztár e hó 21-én tartotta Silberstein Samu alelnök elnöklése alatt rendes havi ülését, melyen folyó ügyek kerültek napirendre.

— **Az ellenőrzési szemlék elmaradása.** A honvédelmi miniszter értesítette a törvényhatóságot, hogy a cs. és kir. közös hadsereg nem tényleges állományu legénységének ellenőrzési szemléi nemkülönben a m. kir. honvédség tényleges állomány legénységének ellenőrzési szemléi a folyó évben nem tartanak meg. A tartalékos tisztviselők, valamint a hadapród-jelöltnek és hasonló állomásuaknak bemutatása azonban az eddigi módon a folyó évben is megtartandó.

— **A befőzés ideje most van!** A háziasszony nyaranta teszi el és főzi be gyümölcsöket a télre. Ezért a szorgos háziasszonynak ajánlunk egy oly vegyületet, mely a gyümölcsök eltartását állandóvá teszi. Ez a **Dr. Oetker**-féle befőttes hüvely. Egy 12 filléres csomag egy 5 kg.-os befőttes óv meg a rongálástól. Gelée, marmelád, izek, uborkák stb. nem lesznek penészesek. Ez a vegyület minden háztartásban kitűnően bevált. Aki olvasónink közül iránta érdeklődik, ingyen kap recepteket **Dr. Oetker A.** tól Baden-Wien.

MEGELŐZÉS.

Az orvosok betegeiket mindinkább a megelőző teoriára teszik figyelmessé, a mely különösen az idült betegségekre vonatkozólag bír a legnagyobb fontossággal. Különösen áll az a légzőszervek idült bajainak minden megnyilvánulására, a melyek még a meleg évszak alatt is a legnagyobb figyelmet és ápolást igénylik.

Éppen nyáron, a mikor a gége, tüdő és bronchusok nyákhártyáját súlyos hurutok nem ingerlik, akkor

— **Modernül berendezett utcai szoba kiadó.** Bővebbet Kanyó Antalnál. 2—3

— **Tűz.** Bernecén e hó 16-án 5 lakóház égett le a kár nagyobb része biztosítás révén megtérül. A tűz oka valószínűleg gyújtogatás.

— **Nem-e jobb,** ha most mondja: „Sirolin „Roche“-t akarok használni!” és így a tüdő, torok és a nyákhártyák minden bajától szabadul, mintha majd, talán gyógyíthatatlan tüdő- vagy gégebajban szenvedve, kénytelen késői megbánással bevallani: „Vajha csak idején használtam volna a Sirolin „Roche“-t!”

PILLANAT-FÖLVÉTELEK.

Tűzkrónika.

Mindenekelőtt a szives olvasó megnyugtatóra kijelentem, hogy semmiképen sem akarom a legutóbbi tüzet újólág feléleszteni.

A jelen tűzkrónika a Honti Lapok előző számából hely szűke miatt maradt ki, és azon körülmény, hogy egy héttel később jelenik meg épen előnyére az események oknyomozati leírásához szükséges, történeti távlatot juttatta és ekként annál tárgyilagossabb és megbízhatóbb adatokkal fog szolgálni annak a helyi hisztorikusnak, aki majdan századok múlva kies városunk polgárainak férfias tüzi tetteit lesz hivatva közreadni.

A nagy erélyvel foganatosított hivatalos vizsgálat mai napig sem tudta kideríteni, hogy ki, mi idézte elő a legutóbbi Engelhardt-féle tűzveszedelmet, mert senki senkit tüzetokozólag ténykedni nem látott, senki tűzvesz okozáson tetten nem kapott.

Azonban, mint e lap szerkesztőségének alkalmi tűzkrónikása végre alapos nyomra fogom vezetni a hivatalos vizsgálat organumait, és felhívom a figyelmüket azon nagynevű fizikusok által észlelt tényálladéokra, hogy a napban időközönként roppant sebességgel mozgó, sok ezer mérföldnyi hosszúságú kitérések u. n. protuberanciák mutatkoznak, és tekintve, hogy a legutóbbi tűz verőfényes, szép időben déli 12 órakor támadt, amikor a napsugarak a legelőbbben sugaraznak, valószínűnek tartom, hogy ilyen protuberanciális napkitörés csapott le a tulajdonosa által különben is epedve tüzre kívánt rozzant, régi házra és sikeresen el is hamvasztotta.

Minthogy a krónikairó feladata — a korszakalkotó eseményeket tárgyzó történet írással ellentétben — a kis epizódokat is feljegyezni, kötelességet véltem teljesíteni azzal, hogy a legutóbbi tűzesetnél észlelt férfias ténykedéseket mind feljegyeztem, hogy így megóvjam azokat mulandóságtól, a feledéstől.

Láttuk, hogy a fenyegető tűzveszedelemnél a szemközti megyeház épületből kiszaladt megyei és bírósági tisztviselők voltak a legelsőek, akik a nagy tűzveszedelem láttára, mindenekelőtt restanciális aktáikat helyezték tűzbiztonságba, nehogy valahogy elintézetlen mivoltukban elégenek; majd sietve-siettek a tüzhöz és tettek, amit tenni lehetett, vagyis alaposan megbeszéltek a tüzet.

Pillanatok alatt az egész háztető lángtengerbe borulván, az alatta levő órásboltban aznap felhuzott egészen új órák ijedtükben megálltak, viszont javítás végett oda hozott, de kezelés alá nem vett régi romlott órák a tűzveszedelemben önmaguktól megjavultak és szédületes gyorsasággal ketyegésnek, ingásnak indultak.

lehet helyes kezelés által a beteg szervek teljes gyógyulását és megvédődését, valamint az ellentállóképesség fokozódását az eljövendő tél ridegségével szemben elvárni. Mindazon esetekben tehát, amelyekben felnőtteknél és gyermekeknél a legkisebb hajlandóság is mutatkozik a légzőszervek téli hurutjainak keletkezéséhez, a nyári hónapok alatt ez ellen erélyesen kell megküzdeni,

Hogy ezen irányban eredményt érjünk el, arra egy szer sem oly alkalmas mint a Sirolin „Roche”. Ennélfogva elsősorban minden tüdőbetegnek komolyan és nyomatékosan ajánlandó, hogy egy meg-

Azt mindenki megfigyelhette, hogy az égő ház szomszéd háziurai őszbeborult mivoltuk dacára fürge mókusokként kusztak fel házaik legtetetejére — azt azonban kevesen tudják, hogy a kifejtett ekvilibrisztikus ügyeskedés, — saját bevallásuk szerint — teljesen kikergette tagjaikból az eddig gyógyíthatatlannak hitt reumát és ugyanazok a tűz óta sokkal elevenebbeknek s elasztikusabbaknak érzik magukat.

Az orvosi tudomány bizonyára tanulmány tárgyává fogja tenni ezen jelenséget. Addig is ajánlatos, hogy minden köszvényes férfi lépjen be saját jól felfogott érdekében a helyi tüzoltói szakszervezetbe.

Közben riasztó hírek jártak-keltek, hogy ez a ház az a ház gyulladt ki; ég a Pannónia szálloda, ami a Lengyel szálloda érzékeny tulajdonosát is alapos ijedelembe ejtette.

Követendő példa gyanánt legyen az is feljegyezve, hogy egy közeli ügyvédi iroda ügyvéd bojtárja bámulatos gondossággal, minden egyes aktát vízzel telt csöbörbe mártogatott és úgy helyezte vissza az irattári szekrénybe. Meg is mentette azokat, ugy a tüztől, mint az átolvashatástól.

A krónikairói lelkiismeretesség feljegyeztette velem azt is, hogy amikor a jónévű Farszky nővérek-nél étkező asztaltársaság híret vette, hogy ég már az „anyuka” lakása is, egy gondolat, egy kiáltásként az egész jóltáplált asztaltársaság rohanva sietett az égő házba, hogy az izletes koszt fejében, mentsen a lakásból minden megmenthető.

A gyakornokok a szekrények kivételében ügyeskedtek nagy gyakorlottsággal; ez érdemükül fog beírni a minősítésükbe az ügyvédjelöltek a fotelleket cipelték ki és helyezték rendőri zárlat alá; a pénzügyi asztaltársak a hitel és óvadékképes értékpapirokkal szöttek ki az égőlakásból és helyezték azokat tűzbiztonságba; egy pénzügyi fogalmazó a nővérek adókönyvét mentette meg. A társaság szikár gyógyszerész kültagja az elhasznált medecínás üvegeket mentette meg a menthetetlen elrepedéstől.

Egy fiatal ügyvédasztaltárs végrehajtásokban megédzett izomzattal az utolsó ott maradt párnát és ágytakarót tette mentési akciójának eszközüül. A törvényszéki bíró a jegyzőjét serkentette munkára de lelkiileg maga is élenken tevékenykedett; e sorok írója egy értékes szent madonna képet kapott fel és mentett meg a zsarátoktól és azóta összes eddigi és leendő bünei alól levezekelve érzi magát. S minek utána a többiek minden ingóságot tüztől biztos helyre, juttattak árvaszéki jegyző asztaltársunk testi épségének kockázatásával utolsónak hatolt be az égő lakásba és kereste a megmentendő árvákat, ilyenek azonban a nővérek lakásán nem találtatván egy ott felejtett árva széket mentett meg a poklok tüztől.

Ellenben a társaság szalmaözvegységben leledző tagjai — az előbb említett árvaszéki jegyző kivételével — a tüzesetnél sajnos a legnagyobb részvételességet tanusították és arra hivatkoztak, hogy a távoli fürdőben időző aszonyaik részéről, mindennemű „tüzoltói” ténykedéstől szigoruan eltiltattak.

Mindezek alatt a tüzoltók lelkes kürtöse a legképtelenebb tüzleket harsogtatta és a nagymérvű levegőrezgéstől az égő Engelhardt háznak az építész által még évtizedekre garantált folyosóoszlopzata tört reményekként omlott össze és úgy rémlett mintha a bibliai jerikói trombitás támadt volna fel a tüzoltó kürtösből. A krónikairói lelkiismeretesség-

előző kurának vesse magát alá és nyáron naponta háromszor a Sirolin „Roche“-ből egy kávés-illetőleg egy evőkanállal szedjen. A meleg időjárás alatt még a súlyosan beteg tüdőt sem izgatják sokat a köhögési rohamok, úgy, hogy ilyenkor a Sirolin nemcsak megnyugtatólag, hanem a szó szoros értelmében gyógyítólag is képes hatni.

A Sirolin „Roche“-sal való nyári kurák különösen gyermek számára ajánlatosak számarhurut, kanyaró, skarlát stb után A gyógyszerertában kifejezetten Sirolin „Roche“-t kell kérnünk

nek annak követeléséről sem szabad megfeledkezni, hogy a tűzoltók nagyon fegyelmezettek óvatosak voltak és csak néhány dilettáns közreműködő fejére hullajtották egy-két tégladarabot, hogy a nézőket a közveszélyre annál figyelmesebbé tegyék és az együttes cselekvésre buzdítsák.

A tűz épen ebédfőzés idején keletkezvén a riadt asszonyok is kiszaladtak tűzhelyeiktől a tűzhöz és eshetővé tették, hogy aznap minden háznál odaégték a süttek és mindenütt odaégett a rántás Ipolyságon, mert az asszonyok szemében ilyenkor is fő a stilszerűség. Ezek történetek Ipolyságon 1911. aug. 17-én és feljegyeztettek

Befejezésül csak annyit, hogy ha ez uttal a hely szüke okából egy héttel később is jelent meg a tűzkrónika — a legközelebbi, — a tüzesetet két héttel megelőzőleg fog megjelenni és fogja a történetendőket és megfigyelendőket pontosan jelezni.

K. Feri.

NESTLÉ
gyermekliszjtje

vizzel felfőzve
csecsemők, gyermekek, valamint
gyomorbetegségek

régbevált tápláléka
50 év óta kipróbálva
és orvosilag ajánlva

Tiszta alpesi tejet
tartalmaz
1 doboz 1 kor. 80 fill.,
minden gyógyszerárban és
drogeriában kapható.
Prospektus ugyanott.

IRODALOM ÉS ZENE.

(*) **A Vasárnapi Ujság** augusztus 20-iki száma feltűnést keltő képeket közöl Khuen-Héderváry Károly gróf miniszterelnök hédervári kastélyáról, kiküldött fényképészek főlvételei alapján. A többi képek közt vannak: képek a londoni koronázási kiállításról, a londoni dokk-munkások sztrájkjáról és a Carlton-szálló égéséről, a legújabb palesztinai ásatások eredményeiről, a kolozsvári gyógynövénytelepről, Liszt szülőházáról, a Kálvin-tér szabályozási tervéről, a franzensfesteri erdőégéséről, a maroszentannai 600 éves freskókról stb. Szépirodalmi olvasmányok: Kaffka Margit regénye, Lampérth Géza és Kosztolányi Dezső versei, Koronghy Dénes novellája, Atherton angol regénye, Takáts Sándor cikke Balassa Bálint fiáról. Egyéb közlemények: Hajós Henrik uszójának képe, érdekes magyarító cikkek a képekhez, tárcacikk a hétről s a rendes heti rovatok. Irodalom és művészet, sakkjáték, stb. — A „Vasárnapi Ujság” előfizetési ára negyedévre öt korona, a „Világkrónika”-val együtt hat korona. Megrendelhető a „Vasárnapi Ujság” kiadóhivatalában (Budapest, IV. ker., Egyetem-utca 4. szám). Ugyanitt megrendelhető a „Képes Néplap”, a legolcsóbb ujság a magyar nép számára, félévre két korona 40 fillér.

(*) **A „Felvidéki Őr”** c. politikai és gazdasági szemle augusztus 15-ik száma a következő érdekes és gazdag tartalommal jelent meg: Cikkek. Az olvasóhoz, — Nemzetiségi kultúra — Faji öntudat. — A legdivatosabb tudomány (Gärtner Henrik.) Tudu-

mány és szocializmus (Perczelné-Kozma Flóra. — Rovatok. Tolihegyről. Diplomácia tárgyalások és a kivándorlók. A F. M. K. E. elnökválsága. — Határtalan gyűlölet. — A „Zsivena” pánszláv ünnepek. Harmadik évforduló. — Az amerikai református magyarok. — A magyarságról: Kulturegyeleti. — Irodalmi és egyéb közlemények — Kivándorlás. — Közgazdaság. — Az Őr: Hírek — Tudósítások. — Lapszemle. — Ezen lap csupán a nemzetiségi kérdéssel behatóan foglalkozik. Megjelenik minden hónap 15-én Losoncon. Szerkesztőségének tagjai: Főszerkesztő Török Zoltán. Szerkesztők: Steier Lajos, Szabolcs Ferenc. Felelős szerkesztő és laptulajdonos: Herczegh Jenő. Előfizetési ára egy évre 10 K.

(*) **Magyar gyermek-költők.** Sebők Zsigmond és Benedek Elek képes gyermeklapját, a Jó Pajtás-t, sorra megszólaltatja legjelesebb a gyermek-költészet szolgálatában. Legújabb, augusztus 20-iki számában Váradi Antalnak egy kedves hangú, szép versét közli, a kitűnő költő egyik legesikerültebb alkotását. Irtak még ebbe a számba: Murai Károly rendkívül mulató kis szindarabot, Sebők Zsigmond új kalandokat Dörnyögő Dömötör tátrai utazásából, Nászai Elza hangulatos mesét, Benedek Elek szép verset egy képhez, Zsigabácsi tréfás történetet, Zsoldos László folytatja érdekes regényét. A rejtvények és szerkesztői üzenetek egészítik ki e szám gazdag és változatos tartalmát. A Jó Pajtás-t a Franklin-társulat adja ki; előfizetési ára negyedévre 2 korona 50 fillér, félévre 5 korona, egész évre 10 korona. Egyes szám ára 20 fillér. Előfizetéseket elfogad s kívánatra mutatványszámokat küld a „Jó Pajtás” kiadóhivatala Budapest, IV., Egyetem-utca 4. sz.

(*) **Messze, a földgömb tulsó felére,** antipodeszeink közé varázsol bennünket a Váradi Antal és Falk Zsigmond dr. szerkesztette „Ország-Világ” legújabb, 33-ik száma. A lap egyik, Ausztriában élő munkatársa, Révai Dezső érdekes cikkben szól az ujjeländi cetvaadásról, s nem kevesebb mint tizenhét beszédes, élethű fotográfiát mutat be annak keretében, pontról-pontra. eseményről-eseményre vezetve az olvasót végig annak a rémületes nagyságu de annál jámborabb és gyámoltalanabb állatnak: a bálnának egész elmulási tragédiáján. Ki ne szemlélne nagy kedvvel és érdeklődéssel e messze földről származó érdekes és izgalmas hatású képeket? De egyéb nézni való is bőven akad az Ország-Világban: a tizenegyedik századbeli bibliafordítónak Báthory Lászlónak most föltárt barlangjáról három képet találunk e kitűnő szépirodalmi ujságban, s azonkívül a zsánerképeknek meg arcképeknek nagy sokaságát. A lap változatos, ügyes összeállítású szövegrészében pedig a kitűnő szépirodalmi dolgozatoknak egész serege követi egymást. Betűrendbe veve: Demény Dezső, Esty Jánosné, Falk Zsigmond dr. Péczely Ferenc, Török Kovács Hermin, Váradi Antal és Zivuska Andor nevei azok, amelyekkel az Ország-Világ e számában találkozunk. A kitűnően szerkesztett rovatok tartalma is méltó ez elsősorú szépirodalmi ujságunkhoz, melyből mutatványszámokat készpénzzel küld a kiadóhivatal (Budapest, V. Hold-utca 7). A lap ára félesztendőre 8 korona.

Papier à Cigarettes

ABADIE

Egy jó karban levő szőlő (oldalban) terméssel együtt azonnal eladó.

Bővebbet: **Özv. Imrek Kálmánénál.**

A BAROSS-utcában egy nagy lakás

mely áll **négy szoba, fürdőszoba, konyha mellékhelyiségek és nagykertből október 1-én**

— KIADÓ! —

Bővebbet: **Vértes Sándornál Ipolyságon.**

Hirdetéseket és reklámokat jutányosan közöl a Honti Lapok.

Ha el akarja adni Ipari termékeit, gépeit Raktáron lévő áruit, De bármilyen más cikkeket is, Egész készleteit, Saját vagy bizományi áruit, Segítségére, jövök ebben s Elintézem Ön helyett Nagyon olcsón és pontosan. — Lelkiismeretesen Elhelyezi hirdetéseit, Nagyon jól megválasztva a lapokat, Készít hirdetési szövegeket Elismert hirdető irodám, mely Ingyen megküldi Önnek Ujságkatalógusát, Tele fontos tanácsokkal Jó utbaigazításokkal Általános reklámszokásokkal Nagyon kimerítő költségvetéssel!

Olvassa végig a kezdő betűket!

LENKEI ZSIGMOND hirdetési osztálya
Bpest, Dohány-utca 37. Telefon 176—09.

A közeledő iskolai idényre való tekintettel!
FAKOFFEREK minden nagyságban és minőségben kaphatók
Neumann Jakabnál Ipolyságon.

Őszi trágyázás!

Óvakodjunk a hamisításoktól!

Valódi Stern-Marko védjegyű.

Thomassalak

a legjobb és legolcsóbb foszforsavas műtrágya!

Csak akkor ilyen van és ólomzár

valódi, ha zsákban eredeti van rajta

Minden zsák tartalomjézzel van ellátva

Hamisítástól szigorúan óvakodjunk.

Kalmár Vilmos a Thomaspöschpabrikten Berlini vezérképviselője
Budapest, VI., Andrassy-ut 49.

Különösen a jelenlegi rendkívül olcsó árakra figyelmeztetjük a vásárlókat.
16-20

3740. 1911. tk. sz.

Arverési hirdetmény.

Alulírott bíróság közhírré teszi, hogy az Aranyosmaróti Takarékpénztár r. t. Zselizi fiókja végrehajtónak Molnár János és társai végrehajtást szenvedők ellen 327 korona tőke és jár. iránti végrehajtási ügyében a területén levő Alsófégyvernek község 41. sztkjvben A. I. 2. 5-7. sor. 150a-1. 491a-1. 580a-1. 673a-3. hrszámok alatt foglalt és B. I. 8. 24. a. özv. Molnár szül. Gázsó Mária nevének álló szántó és rétföldek 1558 korona, az u. o. 78. sztkjvben A. 1. 2. sor. 474a. hrsz. a. foglalt és B. 7. a. Molnár Jánost illető szántó 55 kor. az u. o. 205. sztkjvben A. 1. 1. sor. 12. hrsz. alatt foglalt és B. I. 5. alatt özv. Molnár sz. Gázsó Mária-t illető ház, udvar és kert 1014 korona, az u. o. 205. sztkjvben A. 1. 1. sor. 383. hrsz. a. és ugyanazt illető szőlőföld 184 korona, az u. o. 205. sztkjvben A. 1. 2. sor. 227. hrsz. alatt foglalt és ugyanazt illető szőlőföld 142 korona, az u. o. 398. sztkjvben A. I. 1. 3-8. sorsz. 547-554 22. 547-554 150. 547-554 193-c. 547-554 197. 547-554 252. 547-554 351. és 547-554 368. hrszám alatt foglalt szántó és rét földekből B. 4. alatt Molnár Andrásné sz. Szabó Mária ill. egyharmad jutalék 286 korona 66 fillér törv. becsárban 1911. évi szeptember hó 23. napjának d. e. 10 órakor Alsófégyvernek község házában a megállapított kikiáltási ár 10 százalékának bánatpénzül letétele mellett a becsáron alul is, de a kikiáltási ár kétharmadán alul nem fog elárvereztetni. A vételár az árverés jogerőre emelkedése napjától számított 30, 60 és 90 nap alatt 3 egyenlő részben 5 százalék kamattal együtt lefizetendő. A bánatpénzt az utolsó részletbe beszámítja. Az árverési hirdetmény a bíróságnál, mint a fent megjelölt község előljárásánál megtekinthető.

Ipolyság, 1911. évi június hó 14. A kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság. Oravetz Béla s. k. kir. törvszéki bíró.

A kiadmány hiteleül:

Csala
telekkönyvvezető.

Győr szab. kir. város felső keresk. iskolájában

a tanulók szabályszerű beírása szeptember hó 1-én, 2-án és 3-án fog befejezteni.

Az iskola kiváló gondot fordít reá, hogy tanítványai kellő általános műveltséget és az idegen nyelvek megfelelő ismerete mellett olyan szakszerű kiképzést nyerjenek, mellyel a gyakorlati életben mindenütt megállják helyüket.

Az intézet gondoskodik végzett tanítványainak az elhelyezéséről.

A tanulók internátusban is nyerhetnek ellátást.

Bővebb felvilágosítást készséggel ad az igazgatóság.

A Hontmegyei Gyügyi

a legjobb és legolcsóbb gyógy és borviz.

Főalkató része: **Nátrium bicarbonát, chlornátrium és sulfátok.**
Megrendelhető: **A gyügyi gyógy és borviz betéti társaságánál Ipolyságon.**

Ipolyságon házhoz szállítja:

Szabados Oszkár és Károly.

1911. évi 1601 szám.

Versenyárgyalási hirdetés.

A selmecbányai m. kir. bányahivatal 430 q. a hodrusbányai m. kir. bányahivatal 370 q. és a körmöcbányai m. kir. bányahivatal 250 q. összesen 1050 q. 1911-12-ik évi zabszükségletét versenyárgyalás útján kívánja beszerezni.

A szállításra vállalkozni szándékozók felhívtnak, hogy ajánlataikat közvetlenül vagy posta útján a m. kir. bányahivatalhoz Selmecbányán folyó évi szeptember hó 10-én délután 5 óráig nyújtsák be annál inkább, mert a későbbben beérkezett ajánlatok tárgyalatni nem fognak.

Az ajánlatok ivenként szabályszerűen ártírt 1 koronás bélyeggel látandók el, a borítékon „Ajánlat zabszállításra” felirással, peccséttel lezárt sértelem borítékban nyújtandók be s az ajánlathoz 1 kgr. zabminta is csatolandó.

Az ajánlatban kijelölendő, hogy a szállításra felajánlott tiszta zab hektoliterenként legalább 44-48 kgr. súlyu, az egység és összár pedig métermázsára vonatkoztatva számokkal és betűkkel kiírandó, megjegyezvén, hogy az egység és összár közötti eltérés esetén irányadó lessz az összár.

Ajánlattevők kötelesek a szállításra felajánlott zab értékének 5 százalékát bánatpénz fejében a selmecbányai m. kir.

bányakerületi főpénztárnál, esetleg más hazai állampénztárnál (adóhivatalnál) készpénzben, vagy óvadékképes értékpapírokban, — hivatkozással ezen hirdetmény számára, — letenni és a letétről szóló igazolványt, vagy közjegyzőileg hitelesített másolatát, esetleg a postai feladó vevényt az ajánlathoz csatolni. A bánatpénzt az ajánlathoz csatolni nem szabad.

Az ajánlatban, a bánatpénz letételére hivatkozva kijelentendő, hogy ajánlattevő a kiírási műveletet ismeri és annak összes határozmányait magára kötelezőknek elfogadja.

Ezen hirdetéshez tartozó részletes szállítási feltételek, nemkülönben a szabályszerűen összeállított ajánlati minta a kir. bányahivatal hivatalos helyiségében és hivatalos időben bármikor megkapathatók, esetleg kívánatra posta útján is megküldhetők.

A benyújtott ajánlatok folyó évi szeptember hó 12-én délelőtt 9 órakor a kiíró kir. bányahivatalnál az e célból kijelölt bizottság által fognak felbontatni, hol az ajánlattevők vagy azok igazolt képviselői is jelen lehetnek.

Az ajánlattevők ajánlataikkal azoknak felbontásától számított 30 napig maradnak kötelezettségben, a hivatal pedig fentartja magának azt a jogot, hogy a beérkezett ajánlatok között, tekintet nélkül a megajánlott árakra, szabadon választhasson, esetleg valamenynyit el is utasíthassa.

Selmecbánya, 1911. augusztus hó 21.

M. kir. bányahivatal.

783. 1911. végreh. szám.

Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881 évi LX. t. c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy az i p o l y s á g i kir. bíróságnak 1911. évi V. 53. sz. végzése következtében ifj. Sági Béni dr. ügyvéd által képviselt Csüb és vidéke hírlapozóvezeték javára 203 k. 33 f. s jár. erejéig 1911. évi június hó 28. an fogantatosított kielégítési végrehajtás útján le- és felülzalt és 620 koronára becsült következő ingóságok u. m. üsző, szena, malacok és buza nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek az i p o l y s á g i kir. bíróság 1911-ik évi V. 53. 4. számú végzése folytán 203 korona 33 fillér 16-kekövetelés ennek 1910 évi december hó 15. napjától járó 6 százalékos kamata, egyharmad százalék vétődíj és oldíj, összesen 52 k. 75 fillérben bíróilag már megállapított költségek erejéig, Bereklakon leendő megtartására 1911. évi szept. hó 4-ik napjának délelőtti 11 óraja határidőül kitézetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. LX. t. c. évi 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is elfognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságok mások is le és felülfogaltatják és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t. c. 120 §-ai értelmében ezek javára is elrendelhetik.

Kelt Ipolyságon, 1911. évi augusztus hó 20. napján.

Németh Emil kir. bír. végrehajtó.

Erőtakaromány „DERBY MELASSE”

kapható nagy és kis mennyiségben lovak, szarvasmarhák, tehének és sertések számára

Szabados Oszkár és Károlynál
Ipolyságon.

Magyarázat

arról, hogy miért éppen a SCHICHT-„SZARVAS“ MOSÓSZAPPANNAL lehet a következő mosási eljárásnál a legjobb eredményt elérni:

1. A SCHICHT-„SZARVAS“ MOSÓSZAPPAN az összes szappanok között a legjobb.
 2. Kiadóssága folytán a legolcsóbb is egyuttal.
 3. Tiszta voltáért 25.000 Koronával val szavatolnak.
 4. Rendkívül enyhe és konzerválja a szöveteket.
 5. Mert ezen szappan maga is könnyen oldódik, tehát a szennyet is könnyen feloldja.
 6. Hideg vízben is nagyszerűen lehet vele mosni és meggátolja a szövetek szétesését és összemelését.
 7. A SCHICHT-„SZARVAS“ MOSÓSZAPPANNAL való egyszeri átsimítás megfelel más szappannal való 3-4-szeri átsimításnak.
 8. A SCHICHT-„SZARVAS“ MOSÓSZAPPAN használata által időt, fáradságot és pénzt takaríthatunk meg.
 9. Fehériti a ruhát és feleslegessé teszi a napon való fehéritést.
 10. Készítési módja egészen különleges és e célra csakis a legjobb nyersanyagok használhatnak fel.
 11. Gyártásánál évtizedek tapasztalatait használják fel.
 12. Ezen szappan tökéletesítésén folytonosan dolgoznak és e célból minden találmányt felhasználnak.
- Mindez az „ASSZONYDICSÉRET“ mosókivonatra is érvényes.

Hirdetmény!

A ki pénzt, időt és fáradságot akar megtakarítani, kövesse ezen mosási eljárást:

A ruha beáztatása. Csak annyi vizet veszünk, hogy az egész ruhát éppen ellepje és a vízbe annyi „Asszonydicséret“ mosókivonatot teszünk, hogy a felkavarásnál habozék s azután a ruhát éjjen át áztatjuk.

A tulajdonképeni mosás azután csak nagyon kevés fáradsággal fog járni, ha SCHICHT-SZAPPANT, SZARVAS védjegyűt használunk. Mert minden tisztátalanságot már feloldott az „Asszonydicséret“ mosókivonat és most már csak az szükséges, hogy ezen feloldott szenny a SCHICHT-„SZARVAS“ MOSÓSZAPPAN habja által leköttessek. Minden fáradságos dörzsölés és zörömpölés elkerülendő; a ruhába erősen beleevődött foltokat úgy távolítjuk el, hogy a ruhát a foltok helyén mindkét oldalán SCHICHT-„SZARVAS“ MOSÓSZAPPANNAL bekenjük és azután összegöngyölve, egy óra hosszáig állni hagyjuk. Ilyen módon minden szennyet könnyen lehet kimosni.

Ha a vízbe, a melyben a ruhát főzzük, kevés SCHICHT-„SZARVAS“ MOSÓSZAPPANT vagy „ASSZONYDICSÉRET“ mosókivonatot teszünk, az nagyon célszerű. Igen fontos, hogy a ruhát bőséges vízben többször gondosan kiöblítsük, a míg az összes, a SCHICHT-„SZARVAS“ MOSÓSZAPPAN által feloldott szennyrészecskék el vannak távolítva és az öblítővíz teljesen tiszta marad

Kosztos diákokat

mérsékelt áron elfogad az
állami iskolai igazgató
BESZTERCEBÁNYÁN
KOSSUTH-(alsó)-utca 37.

Ipolysági piaci árak

Buza 100 klgként kor.	20.40—21.00
Rozs	14.60—15.00
Árpa	15.40—16.00
Zab	22.40—15.66
Bab	19.00—20.00
Kukorica	13.00—13.50
Bükköny	18.00—18.20

Az iskolai idény

megkezdése előtt

tankönyveket

jutányos áron köt

NEUMANN Ipolyságon.

Árverésen vett fehér, fekete
és vörös sirkövek és keresztek

rendkívül olcsó árban kaphatók

NEUMANN JAKAB ujonnan felszerelt sirkőraktárában
IPOLYSÁGON.

„A köztudatba ment át”, hogyan csak

KÁLLAI LAJOS motorgyára

Budapest,

VI., Gyár-u. 28. sz.

szállítja **teljes jótállás mellett** a leghirvevesebb motorcséplő-készleteket.

Saját érdekében kérjen minden gazda disz-főárlapot, melyet ingyen és bérmentve küld a gyár
Több 1000 valódi Kallai Lajos motoros cséplőkészlet működik az ország minden részében a legkitünőbb sikerrel.

MAGYAR

MÉRLEG-ÉSGÉPGYÁR

RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

BUDAPEST

IRODA
ERZSEBET KÖRUT 41

GYÁR
GYOMRÓI UT 40-42

ELSŐRENDŰ

GAZDASÁGI-KERESKEDELMI ÉS VASÚTI

MÉRLEGEK

KÉPVISELŐI KÉPESLETŰEK

Superfoszfátot Chilisetromot
jutányosan ajánl és állandóan raktáron tart
Berczeller Márton Ipolyságon.

NYERSOLAJ
SZIVOGAZ
DIESEL
BENZIN

MÓTOROK

ÉS LOKOMOBILOK

GYORS
SZÁLLÍTÁS
KEDVEZŐ
FIZETÉSI
FELTÉTELEK
MESSZE
MENŐ
JÓTÁLLÁS

DREZDAI MÓTORGYÁR R. T.

Németország legrégebb, legnagyobb motorgyára a
VEZÉRKÉPVISELŐ.

GELLÉRT IGNÁC ÉS TSA

BUDAPEST, V., KOHÁRY-UTCZA 4.
8-26 (ALKOTMÁNY-UTCZA SAROK)

Saját gyártmányu kétszer
finomított

Repczeolaj

és
Repczepogácsánkat

ajánljuk a mindenkori leg-
olesőbb napi árak mellett.
Megrendelések **Gazdasági**
Olajgyár Leszenye, vagy
Berczeller Márton-
hoz Ipolyság intézen-
dők.

Gazdasági Olajgyár.

Elfogadjunk előjegyzéseket kisebb szállításra is.

Veszünk repcét és lenmagot.

Gerbeaud cukrászati cikkei (torták stb.) eredeti árban szállítatnak.

==== Gyógyi gyógy és borviz egyedárusítás. ====

Palackozott borok hetenként háromszor házhoz szállítatnak.

Bodega, fűszer, cse-

mege, conserv,

sajt, vaj,

RÉVÉSZ ÁRMIA
(ezelőtt Mangold Mór utóda)
IPOLYSÁGON

bor, pezsgő,
cognac, tea, rum

és

ásványviz kereskedés.

Az üzlet melletti bodega helyiség kelemes uzsonnázó.

Havi fizetéses könyves vevőknek előny árak.